

Oponentský posudok

na dizertačnú prácu Ing. Martiny Kopečkovej, vypracovanej na tému:

„Model hodnocení konkurenceschopnosti evropských regionu na úrovni NUTS II“.

Predložená dizertačná práca je venovaná problematike socioeconomickej situácii v regiónoch, zlepšovaniu konkurencieschopnosti regiónov a metódam ich merania a hodnotenia. Jej cieľom je prispieť k prehĺbeniu metód hodnotenia socioeconomickej situácie a konkurencieschopnosti regiónov na úrovni NUTS II, a to prostredníctvom vyhodnotenia Modelu hodnotenia konkurencieschopnosti európskych regiónov, ktorý reflektuje kľúčové faktory regionálnej konkurencieschopnosti.

Význam riešenia tejto problematiky vyniká v kontexte cieľov EU pri riešení problémov zníženia rozdielov v rozvoji jednotlivých regiónov a zohľadnení prostriedkov, ktoré EU na tento účel vynakladá.

Pri stanovení cieľov práce a vytýčení metodického postupu autorka vychádzala z poznatkov zahrnutých do literárnej rešerše. Tá je spracovaná veľmi podrobne, zahŕňa poznatky z literárnych prameňov českých i zahraničných autorov. Rozsah a štruktúra spracovania literárnych zdrojov svedčí o tom, že autorka sa venovala predmetnej problematike dlhodobo a s vysokým úsilím. Vypracované teoretické východiská práce svedčia o tom, že autorka túto problematiku zvládla na vedeckej úrovni.

Dobre vypracovaná rešerš vytvorila predpoklady pre sformulovanie cieľov a metodiky práce. Stanovený cieľ práce je významný nielen z teoretického hľadiska, ale má nesporne aj veľký praktický význam.

Splnenie hlavného cieľa je podložené dosiahnutím štyroch čiastkových cieľov, jednej teoretickej a jednej pracovnej hypotézy.

Vlastná práca prakticky overuje výsledky vybraného modelu v konkrétnych európskych regiónoch na úrovni NUTS II.

Súbor kľúčových faktorov regionálnej konkurencieschopnosti bol určený metódou analýzy výstupov v súčasnosti v praxi používaných prístupov k tejto problematike s následným využitím metódy zovšeobecnenia, ktorého výsledkom je požadovaný súbor. Zároveň sa tak overovala pracovná hypotéza.

Komparáciou pôvodného modelu a výsledkov analýzy regionálnej konkurencieschopnosti je navrhnuté spresnenie pôvodného modelu.

Na základe komparácie pôvodného a modifikovaného modelu bol zostavený model reflektujúci kľúčové faktory konkurencieschopnosti.

Využitím metódy indukcie bola stanovená charakteristika navrhovaných kategórií regiónov NUTS II.

Ako vstupné údaje pre analýzu boli použité socioekonomické ukazovatele európskej regionálnej databázy EUROSTAT sledovaného vzorku 42 regiónov NUTS II z 10 českých štátov o ktoré bola EU rozšírená v roku 2004.

Hodnotená bola časová rada údajov za roky 2005 až 2007, v ktorých boli dostupné údaje za najväčší počet sledovaných regiónov.

Možno konštatovať, že použitý metodický postup i rozsah vstupných údajov sú zárukou, že práca má vedecký charakter a dosiahnuté výsledky možno považovať za hodnoverné a v danej oblasti za všeobecne platné.

Na základe preštudovania práce možno konštatovať, že autorke sa podarilo stanovené ciele splniť. Za prínos práce treba považovať upozornenie na potrebu komplexného prístupu k hodnoteniu konkurencieschopnosti regiónu. Súhlasiť treba s názorom autorky, že efektívne stanovenie cieľov regionálnej politiky a jej smerovanie sa musí realizovať na regionálnej úrovni a nemôže vychádzať len zo všeobecného rámca.

Z praktického hľadiska je najväčším prínosom model hodnotenia konkurencieschopnosti európskych regiónov, umožňujúci flexibilnou formou reflektovať kľúčové faktory konkurencieschopnosti.

Výsledky výpočtov na základe modifikovaného modelu sú zhrnuté v tabuľke 14 neprinášajú prekvapivé výsledky, ale umožňujú hľadať rezervy pre zvyšovanie socioeconomickej úrovne i konkurencieschopnosť regiónov.

Modifikovaný model, ktorý je výsledkom dizertačnej práce umožňuje na základe dostupných údajov relatívne jednoducho a rýchlo interpretovať socioekonomickú situáciu aj v nižších územno-správnych jednotkách, a je preto vhodný aj pre praktické využitie a nielen pre vedecko-výskumnú činnosť. Môže preto slúžiť na spresnenie nástrojov regionálnej politiky s cieľom znižovať nežiaducu diferenciáciu v socioekonomickom rozvoji.

Napriek tomu, že prácu ako celok hodnotím kladne, chcel by som autorke položiť niekoľko otázok, na ktoré by mohla odpovedať pri obhajobe:

- Aj keď je potrebné, aby navrhnutý model bol podľa možnosti jednoduchý a použité údaje boli všeobecne dostupné pri praktickom využití pre upresňovanie nástrojov regionálnej politiky je potrebné brať do úvahy i ďalšie ukazovatele.
- Aký je názor autorky na vplyv týchto faktorov, z ktorých uvádzam napr:
 - surovinové a energetické zdroje v regióne
 - geografická poloha
 - korupcia
 - vymožitelnosť práva
 - kvalita vzdelávania
- Kto by mal model hodnotenia regionálnej konkurencieschopnosti vypracovávať, hodnotiť a využívať?
- Ktoré faktory vedúce k znižovaniu nežiaducej socioekonomickej diferenciácii je možné pomocou nástrojov regionálnej politiky najefektívnejšie ovplyvňovať?

Záver

Dizertačná práca Ing. Martiny Kopečkovej je prínosná z teoretického hľadiska i pre spoločenskú prax. Autorka ňou dokázala svoju schopnosť samostatne vedecky pracovať, formulovať vedecké ciele, za pomoci vedeckých metód ich naplňovať. Splňa preto náročné kritériá, kladené na tento druh prác po formálnej i obsahovej stránke.

Na základe uvedeného prácu odporúčam k obhajobe pred komisiou v odbore: “ Riadenie a ekonomika podniku“, a po jej úspešnom priebehu jej navrhujem udeliť akademický titul

PhD. – Philosophiae doctor

Nitra 10.10.2011

prof.Ing.František Kuzma, PhD.

oponent